

Ravnateljski servis d.o.o.

Cesta Svobode 43,
4260 Bled

Na nas ste se obrnili z zaprosilom za mnenje o naslednjem vprašanju:

"Po dolgoletni praksi naše šole (25 let) izvajanja šole v naravi v Čatežu, sem danes prvič prišel do dileme v branju pravilnika. Pravilnik o financiranju šole v naravi določa, da cena ne sme presegati 1,7 x ČŠOD.

Do sedaj sem si to razlagal, da v primeru, ko šola zagotovi sredstva nad to številko (npr. Čatež stane 33 €/dan, 22 €/dan je dovoljeno, razliko 11 €/dan pokrije občina, donatorji, šolski sklad ...), je zadeva z vidika zakonitega delovanja urejena. Pa sem danes dobil informacijo, da to ni v redu in da šola v naravi v nobenem primeru ne sme stati več, kot je dovoljeno, pa četudi bi učenci/starši ničesar ne plačali.

Ali to drži?"

Na podlagi vaših navedb in pregleda relevantnih zakonskih določb dajemo naslednji odgovor.

Šola v naravi je vsaka organizirana oblika vzgojno-izobraževalnega dela, ki se v času pouka (torej ne v nedeljo in ne na praznik) izvaja izven prostora šole, strnjeno več dni (tudi različni raziskovalni tabori in podobno). Ne glede na to, ali je šola v naravi sofinancirana iz državnega proračuna ali ne, je šola pri določitvi cene dolžna spoštovati določila Pravilnika o financiranju šole v naravi (Uradni list RS, št.: 61/04, 70/08 in 61/09; v nadaljevanju: Pravilnik), pri čemer že sam Pravilnik pripoznava določene razlike.

Cena šole v naravi vključuje stroške učenca in stroške strokovnih delavcev (4. člen Pravilnika). **Stroški učenca** so le dejanski stroški bivanja (prehrane in prenočišča), smučarske vozovnice, vstopnin in prevoza. Če je šola v naravi sofinancirana iz državnega proračuna, **prispevek učenca** ne sme presegati dejanskih stroškov bivanja v višini največ 2,6 kratnika cene bivanja na dan na učenca, ki velja za šolo v naravi v ČŠOD. V primeru, ko šola v naravi ni sofinancirana iz državnega proračuna, pa lahko prispevek učenca obsega tudi dejanske stroške strokovnih delavcev (bivanje, smučarske vozovnice, vstopnine, plačila dežurstva in stalne pripravljenosti, plačila terenskega dodatka, plačila zunanjim sodelavcem) do višine 75% cene bivanja na dan na učenca, ki velja v ČŠOD, za učence, ki so vključeni v prilagojene izobraževalne programe in v posebne programe vzgoje in izobraževanja, pa do višine 117% cene bivanja na dan na učenca, ki velja v ČŠOD (9. člen v povezavi s 7. in 8. členom Pravilnika).

Sprašujete torej, ali cena šole v naravi lahko presega omejitve dejanskih stroškov iz 7. in 8. člena Pravilnika, če prispevek učenca ostane v zapovedanih mejah?

Enostavna jezikovna razlaga Pravilnika bi res pripeljala do zaključka, da smejo šole organizirati šole v naravi le pod pogojem, da dejanski stroški učenca in dejanski stroški strokovnih delavcev ne presegajo omejitev iz 7. in 8. člena Pravilnika. Na drugi strani pa je iz besedila Pravilnika mogoče nedvomno zaključiti, da omejitev dejanskih stroškov učenca in strokovnih delavcev ni namenjena

zmanjšanju kroga potencialnih ponudnikov nastanitvenih in drugih kapacitet (vsaj ne v prvi vrsti), pač pa je njen cilj določitev najvišjega še dopustnega prispevka učenca. Ta v nobenem primeru ne sme biti višji od 1,7 kratnika cene bivanja na dan na učenca v CŠOD oziroma 2,6 kratnika te cene, kadar šola v naravi vključuje tudi tečaj smučanja, ki mu v primeru nesofinanciranih šol v naravi s strani državnega proračuna prištejemo še pribitek (največ) v višini 75% oziroma 117% dnevne cene bivanja v CŠOD iz naslova dejanskih stroškov strokovnih delavcev.

Pravilnik ne dopušča višjega prispevka učenca niti s soglasjem staršev.

Prispevek učenca *se lahko* po 10. členu Pravilnika zniža za sredstva, ki jih prispevajo za ta namen občine, za sredstva donacij, prispevkov sponzorjev, za sredstva iz šolskega sklada za ta namen in druga sredstva. Zapisano bi utegnilo napeljevati na zaključek, da sme dodatne vire (poleg sredstev državnega proračuna in prispevkov staršev), ki jih za namen financiranja šole v naravi pridobi šola, ta uporabiti le za zmanjšanje s Pravilnikom določenega najvišjega prispevka učenca. V praksi bi to pomenilo, da bi smela šola določiti ceno šole v naravi zgolj ob upoštevanju omejitev iz 7. in 8. člena Pravilnika, morebiti pridobljena dodatna sredstva pa nameniti zgolj za znižanje prispevka učenca iz 9. člena Pravilnika.

Menimo, da bi bilo takšno tolmačenje določb Pravilnika vendarle pretogo in bi šolam v veliki meri odvzelo avtonomijo, pa čeprav v poslovnem in ne nujno v pedagoškem pogledu (ni pa mogoče vselej zanikati pomembnega vpliva konkretne lokacije na kvaliteto izvajanja strokovnih vsebin).

Po našem mnenju je glavni namen omejitve dejanskih stroškov iz 7. in 8. člena Pravilnika določitev najvišjega še dopustnega prispevka učenca. Ta, kot že navedeno, niti s soglasjem staršev ne sme biti višji. Hkrati menimo, da sredstva, ki jih za šolo v naravi prispevajo občine, sredstva donacij, prispevkov sponzorjev, sredstva iz šolskega sklada za ta namen in druga sredstva, šola lahko porabi tudi za znižanje cene šole v naravi in s tem dejanskih stroškov na raven dovoljenega maksimuma.

Pravilnik v 10. členu namreč določa, da se prispevek učenca *lahko zniža* za sredstva, ki jih prispevajo za ta namen občine, za sredstva donacij, prispevkov sponzorjev, za sredstva iz šolskega sklada za ta namen in druga sredstva, in s tem šole ne obvezuje, da pridobljena dodatna sredstva nameni (zgolj) za znižanje prispevka učenca, pač pa jih lahko nameni tudi za znižanje cene šole v naravi; tako da kljub višji ceni določi prispevek učenca največ v višini, kot jo določa 9. člen Pravilnika.

Ker bi bila v takšnem primeru šola lahko deležna očitkov (predvsem s strani staršev, lahko pa tudi s strani občine, če so bila sredstva njena oziroma s strani donatorjev), da je dodatna sredstva za namen šole v naravi porabila neracionalno, saj bi lahko ceno šole v naravi znižala s skrbnim pregledom ponudb, posledično pa bi lahko z dodatnimi sredstvi znižala prispevek učenca, je smiselno za izbiro dražje ponudbe (višje cene šole v naravi) imeti tehtne razloge in jih še pred odločitvijo (ne le v okviru obveznosti iz 16. člena Pravilnika) predstaviti staršem.

V Ljubljani, 22. 9. 2015

Odvetniška družba Pirc Musar d.o.o.
Nataša Pirc Musar, odvetnica